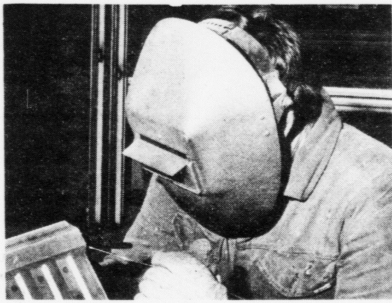

Semings- uppskot í næstu viku

Enn er eingin semja fingin millum handverkararnar og handverksmeistararnar um ein fastlönarsáttmála

Enn er eingin semja fingin í lag millum handverkararnar og handverksmeistararnar um ein fastlönarsáttmála.

Mánadagin høvdu partarnir fund saman við semingsstovninum, sum setti eitt uppskot fram, men sum semja ikki fekt um.

Jógvan Sundstein, semingsmaður, upplýsir, at í komandi viku fer hann at seta fram eitt endaligt semingsuppskot. Uppskotið, sum varð sett fram mánadagin, var ikki eitt semingsuppskot.

Tvídrátturin millum handverkararnar og handverksmeistararnar snýr seg um ein fastlönarsáttmála.

Tá sáttmálin varð undirskrivaður í vár millum partarnar, samdust partarnir um at gera ein fastlönarsáttmála.

Um partarnir ikki funnu fram til eina semju fyrri 1. oktober skuldi semingstovnurin koma upp í. Og tað er tað, sum er hent.

Jógvan Sundstein upplýsir, at tað er rætti-

liga stórir munur millum partarnar. Partarnir hava ymisk sjónarmið, um hvønn sáttmálin skal fevna um. Tó metir hann, at tað er møguleiki fyrri semju.

Meðan handverkararnir fyrst og fremst vilja hava sáttmálan at galda fyrri teir handverkarar, sum eru farnir í fast starv — t.d. innan fyrri tað almenna — soleiðis at teir kunnu fáa teir aftur í handverkarafelagið, vilja handverksmeistararnir hava sáttmálan at galda fyrri teir handverkarar, sum teir hava serligt álit á. T.d. formenn. Hinvegin hava meistararnir einki imóti, at sáttmálin eisini skal fevna um teir, sum eru farnir í fast starv.

Sum vit hava skilt, standa partarnir langt frá hvørjum øðrum, hvat lønarspurninginum viðvíkur.

Meðan handverksmeistararnir vilja hava ein sáttmála, sum liggur so nær timalønini sum møguligt, vilja handverkararnir nærkast meira starvsmannasáttmálanum. Roknast kann so við, at semingstovnurin kemur við einum uppskoti, sum liggur nakað í millum hesar sáttmálarnar.

Panelfundur um ellis- og røktarheim:

Sjúkrahúsini virka ofta sum røktarheim

Og hetta er vánalig samfelagsøkonomi

Tað er ein sannroynd, at fleiri av føroysku sjúkrahúsunum í dag virka sum røktarheim fyrri teir mongu røktarsjúklingar, ið einki pláss er fyrri aðrastaðni. Ein uppgerð, sum varð gjørd 23. november í ár, visir, at tað henda dagin vórðu innlagdir 100 røktarsjúklingar á teimum trimum sjúkrahúsunum í landinum. Á somu sjúkrahúsum eru bert normerað ialt 35 røktarpláss.

Tølini omanfyri vórðu almannakunngjørd á einum fundi friggjakvöldið. Tað var føroyska læknafelegið, sum skipaði fyrri einum tjakfundi um ellis- og røktarheim í Føroyum.

Vit fara í blaðnum í dag og í fylgjandi bløðum at nerta eitt sindur við tað, sum kom fram á fundinum, sum varð hildin í veitsluhøllini á Landsjúkrahúsinum. Nógv fólk var komið á fundin og var fundurin eisini sera væl-eydnaður.

Vit fara her at nerta eitt sindur við tað, sum Erik Nordere, yvirlækni, segði í sínum innleggi á fundinum.

Tørvur á 150 røktarplássum

Erik Nordere visti við eina uppgerð, hann sjálvur hevði gjørt tann 23. november, á hvussu stóðan er í dag við røktarheimsplássum í Føroyum.

Talmyndin niðanfyri sigur okkum, at tað tilsamans eru normerað 125 røktarpláss í landinum. Núverandi stóðan er tann, at tað eru innlagdir 187 røktarsjúklingar — við øðrum orðum vil hetta siga, at talan er um 62 fleiri, enn pláss er til. Harumframt kemur at biðlistin til at koma á institutión er stórir, ialt 83. Hetta vil siga, at føroyska samfelagið í dag tørvur umleið 150 nýggj røktarheimspláss fyrri at kunna nøkta tørvin hjá røktarsjúklingunum kring landið.

Erik Nordere segði, at spurningurin er meira um-

fatandi enn tølini vísa, tí tað eru nógv fólk, sum hava slept vónini at fáa tey gomlu og tey kroniskt sjúku í familjuni á eina institutión.

Hjálpa familjunum

— Á deildunum á Landsjúkrahúsinum hava vit roynt at lætta um stóðuna hjá teimum tyngdu familjunum við at taka røktarsjúklingar til fyribils røkt, segði Nordere.

Í einstøkum færum hevur tað vist seg, at tað er trupult at fáa sjúklingarnar heimaftur til ta avtalaðu tíðina. Í einstøkum færum hava vit tí verið noyddir at hava sjúklingarnar verandi á sjúkrahúsinum.

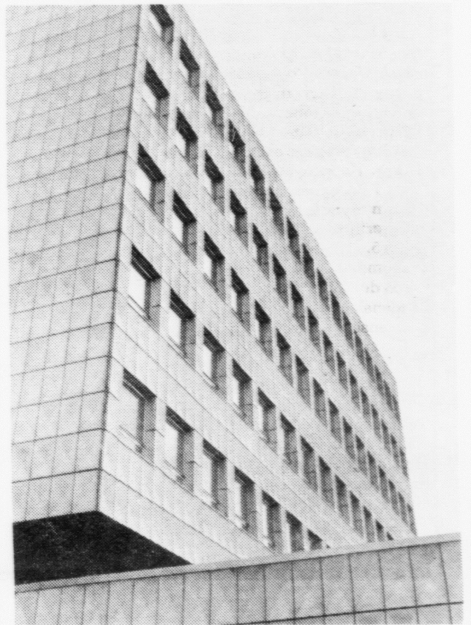
Hetta er nakað vit gera við ringari samvitsku móttvegis teimum familjunum, sum halda seg til reglurnar og avtalurnar um at fáa røktarsjúklingarnar heimaftur eftir styttri tíð. Nordere, yvirlækni, legði tó afturat, at teir fóru ikki at loysa málið á sama hátt, sum gjørt varð í Keyptmannahavn. Har avgjördu sjúkrahúsin at senda tey gomlu heimaftur til familjuna — og vórðu tey sett av uttanfyri dyrnar.

Sjúkrahússengur til røktarsjúklingar

Niðurstøðan av kannningini av røktarsjúklingunum, sum Nordere gjørdi herfyri, er tann, at orsakað av troti á røktarheimsplássum, verða sjúkrahússengurnar brúktar til røktarsjúklingar. Hetta eru sjúkrahússengur, sum annars eru ætlaðar til viðgerð av sjúklingum, sum møguleiki er fyrri at gera frískar aftur.

Hesi gomlu og kroniskt sjúku kundu havt fingið røkt á øðrum institutiónum istaðin fyrri á sjúkrahúsi, og hetta hevi kostað samfelagnum munandi minni.

Sum dømi visti Nordere á, at eitt pláss á Ellisheiminum í Havn kostar 200 kr. um dagin, á Ellis- og røktarheiminum í Vágum kostar tað umleið 600 kr., og á Landssjúkrahúsinum kostar tað 800 krónur um dagin.

Biðitíðin á sjúkrahúsi longd

— Nú veit eg væl, segði Erik Nordere viðari, at ein sjúkrahússong kostar nærum tað sama, antin ein sjúklingur liggur í henni ella ei — Smyril sigir kortini, plagar man at taka til — men tað mest týðandi í hesum sambandi er, at biðitíðin á sjúkrahúsum hjá fólk, sum kunnu gerast arbeidsfor aftur, verður munandi longd — og tað er vánalig samfelagsøkonomi, segði Nordere.

— Tað er sera óheppið, um vit fyrri at bota um hesi viðurskifti, útbyggja sjúkrahúsin. Ístaðin eiga vit at analysera málið. Hetta skal skiljast soleiðis, at vit gera okkum eina

meting av tørvinum á røktarinstitutiónum. Hesar røktarinstitutiónir eiga at liggja í tí umhvørvi, har tey gomlu hava búið alt sitt liv.

Nordere segði viðari, at hesar institutiónir helst skulu hava møguleikar fyrri fysio- og ergoterapi, soleiðis, at tey gomlu og sjúku kunnu hava møguleika at klára seg sum best sjálvi og á tann hátt kunnu liva eitt betri liv — og samstundis verður røktin lættari.

Teir psykiatrisku røktarsjúklingarnir

— Vit eiga at gera okkum greitt, segði Nordere viðari, at nógv av teimum

Framhald á síðu 14

	NR	IR	BR	FR
Klaksvikar sjúkrahús:	13	22	7	
Suðuroyar sjúkrahús:	0	1		1
Landssjúkrahúsið í Havn:				
Kirurgiska deild	0	7	0	
Medisinsk deild	22	48	13	8
Psykiatrisk deild	0	22	9	
Suðuroyar Ellis- og røktarheim:	28	28	12	
Ellis- og avlamsheimið í Vágum:	35	35	23	
Ellisheimið í Havn:	27	24	19	
	125	187	83	9

NR: Normerað tal av røktarplássum, IR: Innlagd til røkt, BR: A biðilista til røktarstovnar og FR: A biðilista til fyribils røkt